

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către IP „Agenția Servicii Publice”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Baltaga împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” cu privire contestarea actelor administrative, încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău
Dosarul nr. 3ra-117/23

Nr. PIGD 2-19087953-01-3ra-28012023)

Admisibilitatea recursului depus până la 01 septembrie 2023. Articolul 246 din Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023). Neprezentarea motivării recursului în termenul prevăzut de art. 245 alin. (2) Cod administrativ

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (A. Paniș)
Curtea de Apel Chișinău (G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

23 ianuarie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de IP „Agenția Servicii Publice”

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:
Stela Procopciuc, *Președinte*,
Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 5 aprilie 2019 Gheorghe Baltaga a depus cerere de chemare în judecată împotriva IP „Agenția Servicii Publice”, solicitând anularea deciziei prin care a fost modificat actul de căsătorie nr. 67 din 2 octombrie 1946, în care la rubrica privind numele de familie al soților a fost schimbat „Baltaga” în „Baltag”. De asemenea, reclamantul a solicitat încasarea prejudiciului moral în valoare de 150.000 de lei din contul IP „Agenția Servicii Publice”, precum și compensarea cheltuielilor de judecată

2. Prin încheierea protocolară din 25 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-au atras în proces în calitate de terți, Baltag Silviana, Baltaga Petru, Baltaga Larisa, Budu Oxana, Suman Elena, Pasări Veronica, Pasări Vitalie, Suman Ion, Suman Inga, Bahnă Alexandra, Bahnă Alexandr, Bahnă Vitalie, Bahnă Aliona, Josu Leonora, Josu Vasile, Josu Daniela, Josu Zinaida, Bradul Nicolae, Bradul Zinaida, Bradu Mihai, Bradul Oleg, Șercel Elena, Baltaga Larisa, Baltaga Vladimir, Baltaga Nadejda.

3. Prin hotărârea din 06 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a admis parțial acțiunea înaintată de Gheorghe Baltaga împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”. S-a anulat decizia Agenției Servicii Publice privind modificarea actului de căsătorie nr.67 din 02.10.1946 întocmit de SCC Strășeni, prin care au fost introduse modificări la rubrica „numele de familie a soților” din „Baltaga” în „Baltag”. S-a încasat din contul Agenției Servicii Publice în beneficiul reclamantului Baltaga Gheorghe, cod numeric personal 09703123378, suma de 20 000 lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, pretențiile reclamantului s-au respins ca neîntemeiate.

4. Prin decizia din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de IP „Agenția Servicii Publice”. S-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 6 iulie 2021, în partea admiterii pretenției privind încasarea prejudiciului moral și s-a emis o altă decizie în partea casată, prin care: S-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de Baltaga Gheorghe, în partea pretenției privind încasarea prejudiciului moral. În rest, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 06 iulie 2021 s-a menținut fără modificări.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

5. La 10 octombrie 2022 IP „Agenția Servicii Publice” a depus cerere de recurs nemotivat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2022.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

6. Art. XI. alin. (1) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative, prevede următoarele:

„Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023.”

7. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție):

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

8. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs. Pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.”

9. Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului):

„(1) Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

(2) Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel”.

10. Art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2)”.

11. Art. 195 Cod administrativ:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171”.

12. Art. 110 Cod de procedură civilă

„termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte”.

13. Art. 111 alin. (1)-(4) Cod de procedură civilă:

„actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului

sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen”

14. Art. 113 Cod de procedură civilă

„dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel”.

15. Art. 223 Cod administrativ:

„hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114”.

16. Art. 96 alin. (1) Cod administrativ:

„notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură”.

17. Art. 97 alin. (1) și (3) Cod administrativ:

„notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

18. Codul administrativ stipulează că în cererea de recurs se indică instanța la care a fost depusă; numele și prenumele sau denumirea reclamantului, domiciliul sau sediul acestuia; dacă reclamantul este o persoană juridică, se indică datele bancare și codul fiscal; numele și prenumele reprezentantului legal sau împuternicit și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de un reprezentant; denumirea pârâtului în calitate de autoritate publică și sediul acesteia; pretențiile reclamantului; circumstanțele de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază pretenția; enumerarea tuturor probelor pe care reclamantul le deține și le poate prezenta; datele despre respectarea procedurii prealabile, dacă o astfel de procedură este prevăzută de lege.

19. Sub acest aspect, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că recursul depus împotriva hotărârii emise de Curtea de Apel Chișinău este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Respectiv, dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care sunt de natură să facă vizibile ilegalitatea deciziei contestate.

20. Recurentul nu s-a conformat prevederilor legale și a formulat o simplă cerere de recurs, fără a evidenția memoriul ilegalității și netemeinicii hotărârii recurate, limitându-se doar la manifestarea dezacordului față de soluția pronunțată de instanța inferioară. Această circumstanță face imposibilă exercitarea controlului judiciar de către instanța investită cu soluționarea căii de atac.

21. Or, în recurs nu este suficientă simpla expunere a dezacordului cu soluția instanței judecătorești, ci este necesară motivarea cu indicarea temeiurilor de ilegalitate pe care se întemeiază calea de atac, precum și dezvoltarea lor. Condiția

legală a dezvoltării motivelor de recurs implică determinarea greșelilor anume imputate instanței inferioare, cu expunerea argumentată a criticilor în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

22. Prin prisma art. 223 din Codul administrativ rezultă că notificarea hotărârilor și a altor acte de dispoziție, prin care se stabilesc termene, are loc conform art. 96–114.

23. Conform art. 96 alin. (1) din Codul administrativ notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor.

24. În același timp art.33 din Codul administrativ prevede că comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

25. Curtea de Apel Chișinău a pronunțat hotărârea contestată la data de 20 septembrie 2022.

26. La 03 octombrie 2022 Curtea de Apel Chișinău, prin poșta electronică la adresa asp@asp.gov.md, a notificat recurentului ASP copia dispozitivului deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2022 (f.d. 91 vol. II).

27. La 10 octombrie 2022 IP „Agenția Servicii Publice” a depus cerere de recurs nemotivat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2022 (f.d. 103 vol. II).

28. La 08 decembrie 2022 decizia motivată a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului ASP, prin intermediul poștei electronice la aceeași adresă: asp@asp.gov.md, (f.d.92 vol. II). care este adresa de e-mail oficială a Agenției Servicii Publice din Republica Moldova și apare pe site-ul oficial al instituției ca unul dintre contactele de corespondență și care se regăsește în materialele dosarului (f.d. 4, 60 vol. I, 14 vol. II), fiind folosită în comunicări oficiale și în documente publicate de ASP.

29. Sub acest aspect, instanța de recurs precizează că art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează o atare modalitate de comunicare a actelor judecătorești. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural, este necesar ca acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui. Așadar confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

30. Prin urmare, în lipsa acestor mențiuni și prin anexarea extrasului de pe portalul poștei electronice a instanței de apel, care atestă că recurentului i-a fost notificată decizia motivată a instanței de apel, se demonstrează incontestabil faptul

că, decizia din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost adusă la cunoștință recurentului ASP și această modalitate de notificare a actului judecătoresc emis, se încadrează în rigorile art.96 alin. (1) din Codul administrativ.

31. Astfel, termenul de depunere a motivării recursului împotriva deciziei din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, notificată recurentului la data 08 decembrie 2022, a expirat la data de 09 ianuarie 2023.

32. Până la data examinării admisibilității recursului, IP „Agenția Servicii Publice” nu a prezentat motivarea recursului.

33. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reamintește că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale.

34. La caz, decizia din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului la data de 08 decembrie 2022, iar lipsa unor acțiuni concrete de a prezenta motivarea recursului în termenul stabilit de lege demonstrează că recurentul său nu a depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a-și proteja drepturile (cauza Karakutsya versus Ucraina, 16 februarie 2017, parag. 60, 61).

35. Nerespectarea termenului de depunere a motivării recursului a fost admis în întregime de comportamentul recurentului.

36. Mai mult, decizia din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău la data de 15 decembrie 2022. Respectiv, recurentul a avut posibilitatea reală de a lua cunoștință cu hotărârea Curții de Apel Chișinău de pe portalul instanțelor de judecată www.instante.justice.md.

37. Din aceste motive, recursul depus de către IP „ASP” necesită a fi declarat inadmisibil, deoarece neîndeplinirea oricărui act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că în conformitate cu art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

39. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute lege, ori termenul de prezentare a motivării recursului este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

40. Recurentul trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, interesându-se de soarta și etapa procedurală la care se află prezentul litigiu, în care are calitatea de recurentă, pentru a depune în termen motivarea recursului.

41. În acest sens este imperioasă jurisprudența CtEDO în care Înalta Curte a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Ponomaryov v. Ucraina, 3236, hotărârea din 03 aprilie 2008).

42. În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de

Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de IP „Agenția Servicii Publice”.

43. Ținând cont de art. 193, art. 230, art. 245 alin. (2), art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ (în vigoare la data declarării recursului), Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de IP „Agenția Servicii Publice”.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă